

Onderwijsplan rekenen groep 1-8

'Onze manier van werken'

Schoolambities

Onze schoolweging is 33,74. Dit betekent dat onze leerlingen gemiddeld over minder stimulerende omgevingskenmerken beschikken.

Toch kiezen wij ervoor om ambitie gelijk of hoger te stellen dan het landelijk gemiddelde dat past bij onze weging. Wij geloven in het positieve effect van het hebben van hoge verwachtingen.

1. We streven naar een gemiddelde uitstroom van 69% vmbo TL of hoger en waarbinnen 40% havo of hoger
2. We streven naar 90% 1F, met 33% 2F/1S
3. We sturen op een P80=35 en P20=65

Aanbod

We gebruiken de leerlijn van Schatkist (groep 1-2) en rekenen uit de rekenmethode (digitaal) Pluspunt en Met Sprongen Vooruit (groep 1-8). Voor de uitdaging werken met Rekenrijgers, Rekenpanda's en/of Kien. De methode biedt de leerstof aan voor het streefniveau 1S. Daarnaast hanteren wij de cruciale leerdoelen vanuit Focus PO in de 4 blokperioden, zoals Focus omschrijft. Wij plannen daarnaast de benodigde interventies die naast de methode nodig zijn om alle cruciale leerdoelen voldoende aan te bieden.

Interventies

1. Verbeteren van het automatiseren in groep 3-8: dagelijks 10 min automatiseren aan de start van de les. Voortgang meten met de DAT-toetsen.
2. Doelgericht en planmatig werken aan de toetsdoelen van de methode: stappenplan/succescriteria voor de toetsdoelen zijn zichtbaar op het bord. De toetsdoelen per blok worden aangeboden en ingeoeft door alle blokken en lessen. De methode wordt niet gevolgd van A-Z, maar door elkaar aangeboden, passend bij een toetsdoel. De blokvoorbereiding per leerjaar zijn terug te vinden op de server: *Leerkracht/leerdomeinen/Rekenen/Pluspunt/blokvoorbereidingen*
3. 2x in de week wordt de laptijd (30 min) ingezet voor rekenen. Hiervoor kiezen leerkrachten voor Bingels, passend bij de methode. En Gynzy kids, waarin de leerkracht passende werelden opent voor de leerlingen en de leerlingen adaptief werken op hun eigen niveau.
4. Vanaf groep 7 wordt de groep leerlingen die intensieve begeleiding nodig hebben door een extra leerkracht/rekencoach onderwezen op 1F d.m.v. de *ster opdrachten 4 x in de week. De leerkracht werkt in de klas met de basis en uitdaging groep en biedt instructie op 2F/1S d.m.v. instructie minimaal gericht op de **ster opdrachten.
5. In groep 4-8 wordt de intensieve begeleiding ingezet gericht op het maken en begrijpen van redactiesommen en verhaaltjessommen (2x30 min).
6. Zie protocol overgang groep 2 naar groep 3 aangevuld met aanpassing methodisch onderwijs groep 3. Overlap met cruciale doelen groep 2.
7. Schooljaar 2021-2022 zal de ondersteuning door de rekencoach meer ingezet worden op het maken van redactiesommen.

Leertijd

Groep 1-2: Rekenen zit verwerkt in speel-werklessen en gerichte instructies en activiteiten. Methode/thema en sprongen vooruit.

Groep 3-8: Minimaal 5:30 uur rekenen per week, gelijk verdeeld over 5 dagen. Methode en sprongen vooruit.

Lesopbouw

Op Onze Wereld wordt instructie gegeven volgens het EDI-model. Wekelijks bij de groepen 1-2 gericht op een cruciaal leerdoel. In groep 3-8 wordt iedere instructie rekenles gestart met 10 minuten automatiseren. Tijdens de niet-leerkrachtgebonden lessen kan hiervan worden afgeweken.

Het EDI-model wordt doorlopen d.m.v. de volgende fasen:

- *Activeren van voorkennis*: Geef de leerlingen een opdracht die aansluiten bij de les, maar waarvoor de benodigde kennis reeds bij hen aanwezig is. Kennis wordt hierdoor vanuit het langetermijngeheugen in het werkgeheugen geplaatst, zodat hierop nieuwe kennis kan worden gebouwd.
- *Benoem het lesdoel*: Ik deel en bespreek het lesdoel expliciet met leerlingen door dit te verbeelden, op het bord te schrijven en samen te lezen of bespreken. ‘We werken deze les aan.... Of raden jullie eens waar we aan gaan werken...’
- *Onderwijzen van het concept*: Ik leg de begrippen van het lesdoel uit. ‘In deze les hebben we het over....’
- *Onderwijzen in vaardigheid*: Ik leg de stappen die nodig zijn om vaardig te worden goed uit. ‘We starten met..... en daarna’
- *Belang van de les*: Ik verduidelijk het belang van het lesdoel. ‘Dat je dit leert is belangrijk, omdat...’
- *Begeleide inoefening*: Ik breng de lesstof over door deze te instrueren terwijl ik voortdurend controleer of mijn leerlingen het begrijpen en correct uitvoeren. Ik zorg ervoor dat de leerlingen succes ervaren
- *Lesafsluiting*: Ik check door leerlingen enkele opdrachten te laten maken opdrachten of vragen te beantwoorden vragen of ze de begrippen en vaardigheden van het lesdoel beheersen. Pas daarna mogen ze naar de fase van zelfstandige verwerking
- *Zelfstandige verwerking*: Ik laat mijn leerlingen zelfstandig oefenen met de in het lesdoel beschreven begrippen en vaardigheden
- *Verlengde instructie*: Ik geef extra instructie aan de leerlingen die zich de leerstof tijdens de lesafsluiting nog onvoldoende hebben eigen gemaakt.

Didactische fasering:

We doorlopen per leerlijn de volgende fasen:

- Oriëntatie
- Begripsvorming
- Oefenen
- Automatiseren

Didactische strategieën

We leren alle leerlingen de basisstrategieën aan. Deze moeten beheerst en begrepen worden, daarna is er ruimte voor de variastrategieën

Voor de leerlingen die meer ondersteuning nodig hebben, geven we instructie in kleinere stappen (verlengde instructiebladen), feedback op het proces, leergesprekken met de klas gericht op het doel, gebruiken we materialen (tenzij het materiaal het leren belemmert) om de mentale handelingen te ondersteunen, herhalen we indien nodig eerder aangeboden leerstof en bieden we uiteindelijk één oplossingsstrategie aan.

We stellen verdiepende vragen aan leerlingen die meer uitdaging nodig hebben; zij ontvangen van ons verkorte instructie en verwerkingsstof die een beroep doet op meer inzicht. Bijvoorbeeld Kien rekenen. Leerlingen die uitdaging nodig hebben, volgen in samenspraak met IB zo snel mogelijk aan het begin van het schooljaar de compact-route (zoals beschreven in de handleiding). De leerlingen krijgen verrijkend aanbod middels rekentijgers/regenpanda's of Kien rekenen.

Tijdens elke les wordt bekeken welke leerlingen het lesdoel behalen. We ondersteunen de leerlingen die het lesdoel niet hebben behaald door meer (of) minder van hetzelfde aan te bieden.

Differentiatie

Differentiatie vindt in groep 1-2 als volgt plaats:

Aanbod voor ondersteuning en basis gelijk. Uitdaging krijgt wel andere opdrachten/vragen en verwerking.

Differentiatie vindt in groep 3-8 als volgt plaats:

Per les (per rekendomein): door de indeling in drie groepen – basis, ondersteuning en uitdaging.

Na de instructie werken de kinderen zelfstandig op 3 niveaus.

De aanpakken staan gelijk aan de referentieniveaus die de kinderen kunnen halen:

- ondersteuning	- minimum	*	1F
- basis	- basis	**	1S
- uitdaging	- plus	***	boven 1S

Per methodeblok: na afloop van elk blok meten we met behulp van de toetsen of de leerlingen de blokdoelen beheersen. De leerlingen voor wie dit het geval is, gaan verder met verrijkende leerstof. De leerlingen voor wie dit niet het geval is, ontvangen herhaalde instructie en extra inoefening.

Organisatie

We maken voorafgaand aan de rekenles zichtbaar welke leerlingen een uitdagende, een basis- of ondersteunende aanpak gaan ontvangen.

Toetsing

We nemen methode en niet-methodegebonden toetsen af:

- **DAT:** Afname DAT vindt plaats tijdens de M-cito (groep 4 – 8) en de E-Cito (groep 3 – 8) en wordt door IB ingepland. De handleiding, formulieren en Power-Points vind je op de server onder leerkracht/leerdomeinen/rekenen/automatiseren/DAT. Het ingevulde registratieformulier wordt opgeslagen in de map van de DAT onder het lopend schooljaar.
- **Bloktoetsen van de methode digitaal**
Het PDF bestand van de resultatenmonitor wordt opgeslagen bij registraties lopend schooljaar /registratiemonitor Rekenen Pluspunt/ groep....Dit geldt voor zowel de bloktoets als de bijbehorende tempotoets.
- **Twee keer per jaar CITO Rekenen-wiskunde digitaal**
- **KIJK observatie**
- **Groep 1-2 observeert en/of laat de leerlingen opdrachten maken ter controle op basis van de aangeboden cruciale leerdoelen**

Evaluatie

De evaluatie vindt plaats via de methode en niet-methodegebonden toetsen. Door middel van Focus PO en het traject Leren Zichtbaar Maken zijn we bezig met formatief evalueren.

Twee keer per jaar bespreken we tijdens de schoolbespreking of dit onderwijsplan aangepast moet worden of dat onderdelen extra professionalisering of aanpassing vragen.

Samen moet dit ervoor zorgen dat we de cruciale leerdoelen per blokperiode kunnen evalueren. Zo kunnen we bepalen welke leerdoelen voldoende aanbod komen binnen de methode en welke doelen nog extra aangeboden moeten worden. Ook kunnen we het aanbod verbeteren op groeps- en leerlingniveau door middel van het bepalen van de blok-, borgings- en bezemdoelen. Op basis van de toetsen wordt bepaald welke aanpak de leerlingen nodig hebben.

We kunnen ook besluiten tijdens een groepsbespreking die twee keer per jaar plaats vindt om een interventie te doen (een aanpassing op dit plan voor jouw groep). Deze noteer je in Focus PO (excel bestand).

Groep 1-2 omschrijft deze interventie in hun groepsplan.

We plannen deze interventie voor een half jaar. Kortdurende interventies vallen onder normaal didactisch gedrag en hoeven niet te worden genoteerd. Leerlingen met een OPP worden altijd besproken met de Intern Begeleider en 2x per jaar met ouders. Het OPP is onderdeel van het zorgaanbod in de school.

Interventies:

2020-2021 en 2021-2022 inzet gelden achterstandenbeleid bovenlaag liften door uitdagend aanbod (KIEN) en aanbod BLITS door een externe leerkracht (VO leerkracht).